

Статус на 10 вересень 2025 року

**Інформація
щодо участі в якості
волонтера-індивідуального/ї помічника/помічниці**

Хто такі волонтери-індивідуальні помічники/помічниці?

Волонтери-індивідуальні помічники/помічниці – це люди, які в межах індивідуальної допомоги надають послуги з догляду і/або розвантаження для підтримки тих, хто потребує догляду у їхньому повсякденному житті. Послуги зазвичай надаються у формі волонтерської допомоги сусідам або друзям/знайомим окремих осіб.

Чому волонтер-індивідуальний/а помічник/помічниця має заповнити бланк підтвердження наданих послуг?

Заповнюючи бланк і підписуючи його, волонтер-індивідуальний/а помічник/помічниця підтверджує, що він/вона дотримується встановлених умов надання допомоги особам, які потребують догляду. Це необхідно для визнання цієї діяльності як форми підтримки у повсякденному житті. Заповнену і підписану форму слід додати в копії до документа, необхідного для компенсації наданих послуг (сума виплати) згідно з § 45b пункту 1, Положення 3, № 4 Соціального кодексу (SGB) XI.

Чи потрібно заздалегідь подавати заявку на початок діяльності волонтера-індивідуального/ї помічника/помічниці і повідомляти про її завершення?

Ні. Достатньо заповнення форми «Підтвердження діяльності в якості волонтера-індивідуального/ї помічника/помічниці». Копія цієї форми надсилається до медичної страхової компанії або приватної страхової компанії особи, яка потребує догляду, лише в межах регулярної звітності щодо наданих послуг.

Чи потрібна офіційна реєстрація участі як волонтера-індивідуального/ї помічника/помічниці у медичній страховій компанії, приватній страховій компанії, місцевому центрі підтримки з догляду чи інших муніципальних консультаційних службах?

Ні. Заповнена форма «Підтвердження діяльності в якості волонтера-індивідуального/ї помічника/помічниці» є достатньою та слугує підтвердженням права на надання допомоги особам, які потребують догляду.

Статус на 10 вересень 2025 року

Яким вимогам має відповідати волонтер-індивідуальний/а помічник/помічниця?

Індивідуальним/ою помічником/помічницею може стати особа, яка:

- досягла 16-річного віку,
- надає допомогу на добровільних засадах і не надає допомогу більш ніж двом особам одночасно,
- не перебуває у кровній або шлюбній спорідненості з особою, яка потребує догляду, аж до 2-го ступеня,
- не проживає з особою, яка потребує догляду, в одному домогосподарстві,
- не працює доглядальником особи, яка потребує догляду.

Що потрібно враховувати, якщо волонтер-індивідуальний/а помічник/помічниця є неповнолітнім/ою?

Необхідна письмова згода законних представників.

Чому допомога волонтера-індивідуального/ї помічника/помічниці обмежується двома особами, які потребують догляду?

Для визнання діяльності в якості волонтера-індивідуального/ї помічника/помічниці допускається одночасна допомога не більше ніж двом особам. Якщо в межах надання послуг передбачена компенсація витрат для осіб, які потребують догляду (починаючи з 1-го ступеня догляду), вона може бути звільнена від оподаткування і розглядатися як «моральний обов'язок» відповідно до § 3 № 36 Закону про прибутковий податок (EStG). Умовою звільнення від податку є одночасний догляд не більше ніж за двома особами.

Чому особи, які перебувають у спорідненості з тими, хто потребує догляду, до 2-го ступеня, виключаються з числа волонтерів-індивідуальних помічників/помічниць?

Родичі до 2-го ступеня або свояки виключаються, оскільки вони самі можуть зазнавати високого навантаження при догляді за близькими. Підтримка волонтерів-індивідуальних помічників спрямована на полегшення їхньої ситуації.

До родичів до 2-го ступеня щодо осіб, які потребують догляду, належать: батьки (1-й ступінь) і бабусі/дідусі (2-й ступінь), діти (1-й ступінь) і онуки (2-й ступінь), брати і сестри (2-й ступінь). Аналогічне правило поширюється на свояків: батьки партнера (1-й ступінь) і його бабусі/дідусі (2-й ступінь), діти партнера (якщо не було усиновлення) (1-й ступінь) і його онуки (2-й ступінь), брати і сестри партнера (2-й ступінь).

Статус на 10 вересень 2025 року

Хто є опікуном особи, яка потребує догляду, і тому не може одночасно надавати підтримку в якості волонтера-індивідуального/ї помічника/помічниці?

Відповідно до § 19 Соціального кодексу (SGB) XI, опікунами вважаються особи, які здійснюють догляд за особою, яка потребує догляду, у її домашньому середовищі на некомерційній основі.

Чи потрібно майбутнім волонтерам-індивідуальним помічникам/помічницям проходити навчання перед початком надання підтримки особам, які потребують догляду?

Ні, оскільки передбачається, що більшість волонтерів-індивідуальних помічників/помічниць надають свою допомогу в своєму районі, підтримуючи сусідів або знайомих. Таким чином, обов'язкового навчання немає. Однак існують різні програми добровільного навчання, які можуть бути корисними для цієї діяльності. Інформацію про доступні навчальні курси можна отримати в медичних страхових компаніях, приватних медичних страхових компаніях, на їхніх інтернет-ресурсах, а також в муніципальних органах. Волонтер-індивідуальний/а помічник/помічниця самостійно вирішує, чи варто пройти курс першої допомоги перед початком надання підтримки.

Які види допомоги входять до сфери діяльності волонтерів-індивідуальних помічників/помічниць?

До додаткових послуг в рамках сусідської підтримки і полегшення життя осіб, які потребують догляду, їхніх родичів або близьких належать:

- супровід під час прогулянок, візитів до лікаря та в державні установи,
- допомога у здійсненні покупок, веденні домашнього господарства і догляді за прилеглою територією, наприклад, садові роботи,
- допомога в читанні або заповненні документів,
- підтримка в організації дозвілля та соціальних контактів.

До таких послуг не належать медичний догляд і будь-які інші роботи, які не є додатковими і низькопороговими, наприклад, ремонт або технічне обслуговування будівель і території, а також роботи, що потребують професійних навичок.

Де я можу отримати підтримку у догляді за людьми з деменцією?

На сайті організації Alzheimer Gesellschaft Baden-Württemberg e.V. (Товариство Альцгеймера Баден-Вюртемберга) розміщена інформація щодо деменції, а також пропонується додаткове і розширене навчання з даної тематики.

Хто консультує осіб, які потребують догляду, їхніх родичів і волонтерів-індивідуальних помічників/помічниць у випадках, коли потрібна додаткова підтримка?

Статус на 10 вересень 2025 року

Першими контактними особами є медична страхова компанія або приватна страхова компанія, в якій застрахована особа, що потребує догляду, а також місцевий центр підтримки з догляду.

Коли можна припинити діяльність в якості волонтера-індивідуального/ї помічника/помічниці?

У будь-який час. Волонтер-індивідуальний/а помічник/помічниця може припинити свою діяльність без пояснення причин, наприклад, у разі переїзду або якщо навантаження стає надто великим. Повідомляти про припинення діяльності в медичну страхову компанію або приватну страхову компанію особи, яка потребує догляду, не потрібно.

Чи може волонтер-індивідуальний/а помічник/помічниця отримувати компенсацію за свою допомогу?

Так. Робота волонтерів-індивідуальних помічників/помічниць є добровільною, проте можлива компенсація витрат. Будь-які доходи від такої діяльності повинні бути повністю задекларовані в податковій службі.

Доходи від допомоги у догляді або веденні господарства можуть бути звільнені від оподаткування в межах так званої компенсації витрат для волонтерів, яка в даний час становить 3000 євро на рік. Це можливо, якщо така діяльність визнається виконанням «морального обов'язку» перед особою, яка потребує догляду.

Податкова служба вважає, що ця умова виконується, якщо помічник доглядає не більше ніж за двома особами, що потребують догляду, одночасно, і сума компенсації не перевищує розмір відшкодування, що виплачується системою медичного страхування.

Розмір компенсації визначається індивідуально між помічником і особою, яка потребує догляду. Законодавчо він не фіксований, але на практиці сума варіюється від 12,50 € до 20,00 € за годину. Питання, що стосуються оподаткування доходів від такої діяльності, слід уточнювати в податковій інспекції, до якої відноситься волонтер-індивідуальний/а помічник/помічниця. Навіть якщо дохід від діяльності звільнений від оподаткування, його все одно необхідно вказати в податковій декларації.

Які умови компенсації? Чи може волонтер-індивідуальний помічник/помічниця самостійно виставляти рахунок медичній страховій компанії або потрібна письмова довіреність від особи, яка потребує догляду?

Під час подання форми виставлення рахунку в медичну страхову компанію або приватну страхову компанію особи, яка потребує догляду, подається заява на отримання компенсації відповідно до § 45, пункт 1, Положення 3, № 4 Соціального кодексу (SGB) XI.

Статус на 10 вересень 2025 року

Це дозволяє отримати компенсацію в розмірі до 131 євро на місяць за надані послуги підтримки з боку волонтера-індивідуального/ї помічника/помічниці.

До розрахункової форми має бути додана копія документа, що підтверджує статус волонтера-індивідуального/ї помічника/помічниці. Це необхідно для того, щоб медична страхова компанія або приватна страхова компанія могли переконатися, що волонтера-індивідуального/ю помічника/помічницю визнано у якості офіційної пропозиції підтримки в повсякденному житті відповідно до § 45a Соціального кодексу (SGB) XI.

Відшкодування витрат за послуги індивідуальних помічників здійснюється медичними страховими компаніями або приватними страховими компаніями. Компенсація виплачується заднім числом. Розрахунок проводиться з особою, яка потребує догляду. Однак волонтер-індивідуальний/а помічник/помічниця може також самостійно проводити розрахунок з медичною страховою компанією, за наявності підписаної заяви про відступлення права вимоги.

З усіх питань, пов'язаних із розрахунками, слід звертатися безпосередньо до медичної страхової компанії або приватної страхової компанії.

Крім того, завдяки так званому праву на перерозподіл можна використати 40% невикористаного бюджету на послуги з догляду для фінансування послуг волонтера-індивідуального/ї помічника/помічниці. Питання щодо можливості схвалення такого перерозподілу страховою компанією необхідно уточнювати безпосередньо у відповідній страховій організації.

Чи потрібне страхове покриття для роботи в якості волонтера-індивідуального/ї помічника/помічниці?

Нещасні випадки, пошкодження майна та травми можуть статися в будь-який час. У приватній сфері вони є частиною загального життєвого ризику. Оскільки діяльність індивідуальних помічників в основному здійснюється в приватному секторі, помічники повинні самостійно подбати про достатнє страхове покриття на випадок заподіяння або отримання матеріальної чи фізичної шкоди під час роботи.

Для захисту від шкоди, заподіяної третім особам, в більшості випадків необхідна приватна відповідальність. У деяких випадках страховий захист може надаватися через страхову касу від нещасних випадків. Однак єдине обов'язкове державне страхування від нещасних випадків відсутнє. У разі нещасного випадку необхідно звернутися до каси соціального страхування, щоб з'ясувати, чи існує можливість страхового покриття в конкретному випадку.